

T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/14879
611.8

Sayı: 48335108.610.01/ 225319
Konu: Soru Önergesi (7/14879)

25.10/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.06.2017 tarihli ve 106878 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Trabzon Milletvekili Haluk PEKŞEN'in, Karadeniz Bölgesi'ne yapılan HES'lerin doğaya, eko-sisteme ve bölge ekonomisine verdiği zararlara ilişkin, 7/14879 esas numaralı yazılı soru önergesi, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK:
Cevabi Yazı (.4 sayfa)

TRABZON MİLLETVEKİLİ HALUK PEKŞEN'İN
7/14879 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. *HES'lerin doğaya ve eko-sisteme verdiği zararların tespitine yönelik olarak Bakanlığınız tarafından yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?*

SORU 2. *HES'lerin çevreye etkileri periyodik olarak denetlenmekte midir?*

SORU 3. *HES'lerin çevreye verdiği zararlarla ilgili hukuki süreç yürütülmekte midir?*

SORU 4. *HES'lerin bölge ekonomisi üzerindeki olumsuz etkileri hakkında bir çalışma yapmakta mısınız?*

SORU 5. *HES'ler nedeniyle ekonomik zarar gören kişi ve işletmelerin zararlarının tazmini konusunda bir çalışma yapmakta mısınız?*

SORU 6. *Zarar gören ve kapanan işletmelerin faaliyetlerine devam edebilmeleri ile ilgili çalışmanız var mıdır?*

CEVAP 1-6. Hidroelektrik santral projelerinde, inşaata başlanmadan önce kapsamlı bir düzenleme ve inceleme süreci olan Çevresel Etki Değerlendirmesi aşamasından geçmekte, doğal ve sosyoekonomik çevre üzerinde meydana gelebilecek olumsuz etkilerin önlenmesine yönelik çalışmalar ele alınmaktadır.

HES projelerinin başvurudan işletmeye alınıncaya kadar geçen süreç içerisinde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinasyonunda; Bakanlığım, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Valilikler, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı gibi çok sayıda kurum ve kuruluşlar görev sahaları içerisinde bilgi ve görüş alışverişinde bulunmaktadır. HES'lerin doğaya, ekosisteme ve bölge ekonomisine vereceği zararların tazminine yönelik olarak Bakanlığım ve ilgili tüm kurum ve kuruluşlar birlikte çalışmaktadır.

Ayrıca projeden etkilenen yöre halkının geçim kaynağı olan tarım alanları için sulama suyu, doğal hayat suyu, içme suyu, kullanma suyu ve diğer kadim su haklarından arta kalan su ile enerji üretilmekte ve bu husus, firmalar ile imzalanan su kullanım hakkı anlaşmaları (SKHA) ile teminat altına alınmaktadır.

Dolayısıyla, ÇED süreci ve SKHA ile HES'lerin gerçekleştirileceği yörenin doğal ve sosyoekonomik zararlarının tanzim edilmesi hedeflenmektedir. HES'lerin çevreye olumsuz etkileri olmamakla birlikte, yatırım sermayesi özel sektör tarafından karşılanan hidroelektrik enerji üretim tesisleri, 2013/15 Genelge kapsamında; varsa olumsuzlukların tespiti ve giderilmesi maksadı ile her il için ayrı ayrı oluşturulan heyetler ile gerek inşa safhasında, gerekse işletme döneminde genel bir izleme ve kontrole tabi tutulmaktadır.

“6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu” hükümlerine göre piyasada faaliyet gösteren veya gösterecek tüzel kişiler tarafından kurulan ve işletilen hidroelektrik enerji üretim tesislerinde, doğal hayatın korunması ve çevreye zarar verilmemesi için Şirketler tarafından alınması gereken tedbirlere, Şirketler ile imzalanan SKHA'nda yer verilmektedir. Bir idari sözleşme olan SKHA kapsamında, şirketler tarafından gerekli tedbirlerin alınmaması halinde; SKHA İdarece tek taraflı olarak sona erdirilebilmektedir.

HES'ler bölge ekonomisi üzerinde olumlu etki yaratmaktadır. HES'ler nedeniyle ekonomik olarak zarar gören kişi ve işletme söz konusu değildir. HES'in yapıldığı yerde var olan tesis ve araziler vatandaşlarla anlaşarak kamulaştırılmakta ve bedelleri ilgililere ödenmektedir.